

Rocca di Papa, 7 december 2019**"Ik ben met God getrouwd"****1. Opening en groeten****2. Trente (Italië): 7 december 1943-7 december 2019**

76 jaar na die 7 december 1943 neemt Paolo Balduzzi ons mee naar Trente om enkele van de plaatsen van de eerste tijden te bezoeken van Chiara en de Focolare-gemeenschap. Vandaag draagt de stad van waaruit het allemaal begon, in haar burgerlijke en sociale structuur tekens en praktijken van een mentaliteit van broederschap die vanaf daar het einde van de wereld heeft bereikt.

3. Verbinding met Cadine - Trente (Italië): Chiara Lubich – Stad Wereld

Op 7 december 2019 begint de internationale tentoonstelling gewijd aan de persoon en het charisma van Chiara Lubich. Dit is de eerste multimediale tentoonstelling die ooit over haar is gemaakt. Giuseppe Ferrandi, directeur van het Historisch Museum van Trentino en Anna Maria Rossi, een van de curatoren, vertellen over het ontstaan, de weg en het nieuwe.

4. Chiara Lubich: "Ik ben met God getrouwd"

Chiara vertelt over de roeping van God en hoe zij zich aan hem toegewijd heeft. Uit het interview met Luigi Bizzarri voor het programma "Il mio Novecento" van RaiTre op 13 augustus 2003, met dank aan Rai Teche.

5. Een groet uit Lubumbashi (DR Congo)**6. Verbinding met Ottmaring (Duitsland)****7. Verbinding met Tirana (Albanië)****8. Stockholm (Zweden): het focolare, een ruimte van broederschap**

Hoe ziet het dagelijks leven van een focolare er uit? We zijn naar Stockholm in Zweden gegaan, waar we de focolarina's thuis, op het werk en in verschillende activiteiten met de Focolare-gemeenschap hebben vergezeld.

9. Verbinding met Suva (Fiji-eilanden)**10. Verbinding met Cadine (Trente) – flits-interviews met 3 focolarini****11. Verbinding met Patos de Minas (Belo Horizonte - Brazilië)****12. Florianópolis (Brazilië): Het focolare in de "morro"**

Vanaf 2014 leeft in de "Morro della Croce" een gemeenschap van focolarini die het eenvoudige en arme leven van deze dichtbevolkte favela van Florianópolis delen. P. Wilson Groh die er al meer dan 30 jaar woont, zegt dat het een uitdrukking is van Chiara's wens om focolares te hebben, ook in de periferieën van de wereld.

13. Verbinding met Cadine (Trente) - in dialoog met Maria Voce (Emmaus) en Jesús Morán**14. Conclusie**

1. OPENING EN GROETEN

Tekst van filmpje:

WAT HEBBEN DEZE REVOLUTIONAIREN GEMEENSCHAPPELIJK?

MOED, PASSIE, LIEFDE

ZE HEBBEN DE WERELD GEZIEN, VANUIT EEN NIEUW PERSPECTIEF

DAT VAN CHIARA IS: DE EENHEID

Chiara: Ik heb een droom, om in de wereld de universele broederschap verwezenlijkt te zien.

ZE HEEFT DUIZENDEN MENSEN GEÏNSPIREERD MET ALS DOEL OM SAMEN TE BOUWEN AAN

EEN MEER VERENIGDE WERELD...

LAAT JE INSPIREREN!

Lorenzo Russo: Het is 76 jaar geleden sinds die ochtend van 7 december 1943. Een 23-jarig meisje, Silvia wijdt zich in het geheim aan God toe. Ze zal bij iedereen bekend zijn onder een andere naam, Chiara. En vandaag, 7 december 2019, begint het honderdjarig jubileum van de geboorte van Chiara Lubich.

Ik ben Lorenzo, een groet aan iedereen vanuit Rocca di Papa!

Zoals jullie begrepen hebben, zal dit een speciaal focolarejournaal zijn: we zullen proberen om naar de wortels te gaan van dat ja dat Chiara 76 jaar geleden aan God heeft gegeven, en we zullen de wereld rondreizen om haar charisma vandaag te ontmoeten - deze keer op een speciale manier - in het "focolare".

Oké, laten we beginnen. Als je in deze uitzending met ons wilt communiceren, kan dat via de contacten die je op het scherm ziet: e-mail, WhatsApp of de facebookpagina.

2. TRENTE (ITALIË): 7 DECEMBER 1943

Lorenzo: We zeiden: die 7 december 1943, de dag waarop alles begon. Laten we luisteren naar Paolo Balduzzi die voor ons naar Trente is gegaan.

Paolo Balduzzi: *Drie rode anjers zijn waarschijnlijk alles wat Chiara Lubich kan veroorloven om die 7 december 1943 te kopen. Het is vroeg in de ochtend en het is hondenweer, de oorlog woedt in Trente, het regent, het waait hard, terwijl dit 23-jarige meisje naar de kerk gaat. En ze doet het omdat het een bijzondere dag is, haar dag, de dag waarop ze zich in het geheim voor altijd aan God geeft. En deze eenvoudige bloemen zijn een beetje het geschenk voor hem, voor God. Dit is het begin van een geschiedenis, een uitzonderlijke geschiedenis die Chiara zich op dat moment niet eens kan voorstellen, een geschiedenis die vandaag nog steeds voortduurt en die voor het grootste deel nog moet worden geschreven.*

Paulo: *En vandaag sta ik hier in Trente, op het centraal gelegen Domplein dat wordt versiert voor de Kerst. Trente is een brugstad tussen Noord en Zuid, een grensstad die in haar*

geschiedenis ontelbare splitsingen maar ook herenigingen heeft gekend vanuit sociaal, politiek en religieus oogpunt. Al deze gebeurtenissen hebben ook het karakter van de burgers op beslissende wijze bepaald. Lucia Fronza vandaag ben je hier bij ons. Trente is jouw stad. Hier in Trente hou je je bezig met vorming tot actief burgerschap en je hebt Chiara ontmoet als ik me niet vergis toen je nog een meisje was.

Lucia Fronza Crepaz: Ja, ik was 12 jaar oud toen ik Chiara ontmoette en ik was gefascineerd door deze dubbele roeping: diep doordringen in de lokale realiteit maar met een blik op de verenigde wereld.

Paolo: Wat ook een beetje de roeping is van deze stad, zou je kunnen zeggen. En misschien is het geen toeval dat Chiara Lubich, Silvia – dat is haar doopnaam – juist hier aan het begin van de vorige eeuw werd geboren. Het was 22 januari 1920.

Lucia: aan het begin van de twintigste eeuw had deze kleine stad drie tijdschriften: een liberaal, een katholiek en een socialistisch tijdschrift. Dit was het culturele klimaat waarin Chiara werd geboren, maar haar eigen familie werd gevormd door haar socialistische vader, haar katholieke moeder, haar oudere broer, Gino, die een communistische partizaan was en later een journalist voor “de eenheid”, haar zusjes Liliana en Carla. Chiara zegt zelf dat ze de dialoog in haar eigen familie heeft geleerd. Om Chiara te leren kennen moet je Trente doorkruisen en ik heb een plattegrond voor je meegebrachte, waarop de belangrijkste plaatsen van het avontuur van Chiara en haar eerste metgezellen zijn aangegeven. En we gaan een ritje maken. We zullen vandaag niet alles zien, maar de belangrijkste dingen wel. En we beginnen hier.

Paolo: bij Gocciadoro

(bij Gocciadoro)

Paolo: Gocciadoro aan de oostkant van Trente. Een paar maanden na die 7 december, zoeken Chiara Lubich en haar familie hier hun toevlucht, in afwachting van een enorm zwaar bombardement op de stad. Het is 13 mei 1944. Lucia, wat is er die nacht precies gebeurd?

Lucia: Het alarm gaat, en Chiara's familie besluit, net als vele anderen, om de nacht hier door te brengen, omdat het veiliger is. En terwijl de stad gebombardeerd wordt, overleggen Chiara's ouders dat ze zullen moeten vluchten. Chiara hoort het, maar had haar eerste vriendinnen beloofd om in de stad te blijven. En dus voelt ze een groot lijden. Als ze later aan die nacht terugdenkt, zegt ze: "Het was een nacht van sterren en tranen": de sterren: die ze aan de hemel zag, en de tranen: vanwege de diepe lijden. Het meest pijnlijke moment is wanneer ze de volgende ochtend, haar rugzak op de gebogen rug van haar moeder moet zetten. Dan keert ze terug naar de stad en op de Ponte dei Cavalleggeri ontmoet ze een kennis die haar wanhopig bij de schouders beetpakt en zegt: "Vier van mijn familie zijn er gestorven!". En op dat moment begrijpt Chiara dat ze haar eigen lijden opzij moet zetten om het lijden van de hele mensheid te omarmen, het diepe lijden van de hele mensheid.

(de Androne)

Paolo: *We zijn in de Androne, een van de armste wijken van de veertiger-vijftiger jaren. Vandaag ziet deze straat er echter elegant en netjes uit. Waarom zijn we hier Lucia?*

Lucia: *Omdat Chiara en haar eerste vriendinnen onmiddellijk - zodra ze ontdekt hadden dat het evangelie iets is om te leven - begrepen dat ze 'down to earth' moesten leven en dat hun inzet – als gevolg van de liefde van God die ze ontdekt hadden- concreet moest zijn, voor de armen, met de armen.*

Paolo: *Lucia, je vrienden zijn gearriveerd, we stellen ze voor, zo kunnen zij vertellen hoe ze zich hier in Trente nog steeds inzetten. Elena Pasolli, is coördinatrice van het "Netwerk voor de Italiaanse les voor buitenlanders". Mussa is een Toeareg en Hussein komt uit Afghanistan. Welkom. Jullie zijn hier alle drie hier samen, waarom?*

Elena Pasolli: *Omdat onze geschiedenis een geschiedenis is die samen geleefd en opgebouwd is, die in 2011 begon met de komst van vluchtelingen uit Libië. We begonnen onmiddellijk na te denken over hoe we konden helpen met huisvesting en andere dingen om deze mensen waardigheid te geven, we hebben hen ook Italiaanse les aangeboden, hulp bij het halen van het rijbewijs en het middelbare school diploma. In 2017 voelden we de behoefte om ons open te stellen voor andere vormen van armoede en er werd een plaats gecreëerd waar we elkaar kunnen ontmoeten en naar elkaar kunnen luisteren, op zondagen wanneer alle andere ruimtes gesloten zijn. Mussa en Hussein beheren het, natuurlijk met onze steun. Onze kracht is: de gemeenschap van goederen, netwerken en voortdurend zoeken naar het algemeen welzijn.*

(voor de Perkje van de Vrede)

Paolo: *Chiara was onderwijzeres, een beroep waar ze erg van hield en zelf zei ze: het heeft me getraind om lief te hebben.*

Lucia: *Ja, haar leerlingen zeiden dat ze een hele goede juf was, een juf die geen rode pen had, die goed les gaf, maar hen vooral leerde om van elkaar te houden. Om met een open hart te leven. Chiara is eigenlijk haar hele leven onderwijzeres gebleven.*

Paolo: *Hier staan we voor het perkje van de vrede. Samen met juf Stella Bozzarelli. Kan je ons uitleggen wat dit project inhoudt?*

Stella Bozzarelli: *Alles is geboren uit Chiara. Toen ze in Trente kwam, vertelde ze haar burgers over de droom die ze als kind al had, dat Trente door de liefde in brand zou worden gestoken. Dat was in juni 2001, een paar maanden later, op 11 september was de aanslag op de Twin Towers in New York, wat veel indruk heeft gemaakt op de kinderen van de school waar ik les gaf. Ze wilden de dobbelsteen van Chiara's kunst van het liefhebben veranderen in een dobbelsteen van vrede.*

Paolo: *hier zien we de verschillende zijden. 'We hebben elkaar lief', 'ik luister naar de ander', 'ik*

vergeef de ander'. Wat gebeurde er daarna?

Stella: Ze wilden dat Trente de stad van de vrede zou worden. Dus vroegen ze de burgemeester om hulp, en hij heeft deze wens overbracht naar de stad: zo is het project 'Helemaalvrede' begonnen dat zich verder verspreid heeft over heel Italië.

Paolo: Wat is dit project vandaag voor de stad?

Stella: In het begin waren we 3 - 4 leerkrachten, nu zijn we een hondertal. Alle scholen in de provincie zijn erbij betrokken en we voeren projecten uit die betrekking hebben op onderwijs voor vrede en haar waarden. We hebben samen, leerkrachten, ouders en kinderen, een educatief pact ondertekend, dat deel is gaan uitmaken van het erfgoed van de stad en het opleidingsaanbod van de gemeente.

(op Piazza Cappuccini)

Paolo: Lucia in onze tour van Trente konden we niet anders dan hier aankomen op piazza Cappuccini nummer 2.

Lucia: Als ze haar familie verlaat, verneemt Chiara dat er hier een klein appartementje vrij is. Vlak bij de paters kapucijnen. Bescheiden, arm, kan je wel zeggen. De matrassen liggen op de grond, een kacheltje, een gangetje. En Chiara en haar eerste vriendinnen komen de één na de ander hier wonen. Het eerste focolare.

Paolo: Leg me dat eens uit Lucia: het waren geen nonnen, ze waren niet getrouwd, het waren niet aan God toegewijde personen die in de wereld leven. Dus wat is het originele van dit Focolare, van dit samenleven?

Lucia: Chiara zegt zelf dat haar inspiratie was, dat het mogelijk was om vandaag zoals in het huisje van Nazareth te leven, getrouwde personen en maagden samen, met Jezus in hun midden om Zijn woorden te leven: "Waar twee of drie in mijn naam bijeen zijn, daar ben Ik in hun midden" En zo zegt Chiara: is het focolare bijeen in deze wederzijdse liefde, tot het de aanwezigheid van Hem verdient, die hier vandaag opnieuw tussen de mensen leeft; en tegelijkertijd de grootste openheid. Wij - zegt Chiara - waren, leefden voor het "dat allen één mogen zijn", de droom van Jezus, het gebed dat Hij tot de Vader had gericht. En zo wist iedereen hier in het kleine stadje Trente onder de bommen, dat er op de Piazza Cappuccini 2, ruimte was: er was ruimte voor de armen die met hun verzoek om brood, om werk kwamen. Maar er was ook ruimte voor de rijken die hier kwamen en hun goederen, hun beschikbaarheid, brachten.

Paolo: Het leven dat vandaag uit dit huisje voortkomt, geldt voor jou en voor mij, het is voor ons allemaal.

Lucia: Na een paar maanden was er hier een gemeenschap van bijna 400 mensen uit de buurt die die mogelijkheid benutte om het evangelie vandaag te leven.

Paolo: Dit is wat die jongeren hier in Trent vele jaren geleden leefden en dat herhaalt zich nog steeds. In de hele wereld zijn er meer dan 600 leefgemeenschappen, focolares in de vijf werelddelen.

3. VERBINDING MET CADINE - TRENTE (ITALIË): CHIARA LUBICH – STAD WERELD

Lorenzo: Maar laten we contact opnemen met Trente, in het Mariapolicentrum in Cadine is er Stefania Tanesini. Ciao, Stefania, een groet aan iedereen! Wat gebeurt daar in Trento? En vooral, wat zal dit eeuwfeest zijn?

Stefania: We sturen jullie een groet vanuit Trente!

Lorenzo: Daar zijn we. Het woord aan jou Stefania.

Stefania: Zien jullie deze zaal vol met mensen? Hier zijn we met 350 focolarini en gehuwde focolarini uit 65 landen van de wereld met Emmaüs en Jesus die vanmiddag allemaal aanwezig waren bij de officiële opening van het eeuwfeest van Chiara. Het motto van het eeuwfeest is "vieren om Chiara te ontmoeten", daarom willen alle activiteiten die gedurende 2020 over de hele wereld plaatsvinden, geen nostalgische herinnering aan Chiara zijn, maar een ontmoeting met haar, met haar persoon en haar charisma.

Vanmiddag zagen we ook het doorknippen van het lint van de eerste internationale tentoonstelling over Chiara, getiteld "Chiara Lubich Stad Wereld. De tentoonstelling die werd georganiseerd door de "Fondazione Museo Storico del Trentino" en het "Centro Chiara Lubich" kan heel het jaar 2020 bezocht worden en niet alleen in Trente. Laten we eens kijken wat dat inhoudt.

Giuseppe Ferrandi, directeur van de Stichting Historisch Museum van Trentino: Welkom in Trente, de geboorteplaats van Chiara Lubich. Als stichting van het historisch museum van Trentino beheren we deze museumruimte die bestaat uit twee voormalige verkeerstunnels, twee galerijen en hier hebben we de tentoonstelling "Chiara Lubich stad wereld" opgezet. Dit is de eerste keer dat we een tentoonstelling hebben die gewijd is aan een persoon, een persoon die voor ons historisch is en die haar wortels heeft in Trentino, maar ook een groot vermogen van visie heeft en van relatie met de wereld.

We hebben ervoor gekozen om een tentoonstelling aan Chiara Lubich te wijden omdat zij een persoon is, een vrouw, die Trentino vertegenwoordigt. Trentino is een middengebied. Het is een streek die de conflicten van de twintigste eeuw heeft meegemaakt en deze deels heeft weten om te vormen tot een laboratorium van coëxistentie en de mogelijkheid om bruggen te slaan. Er is ook een deel van de tentoonstelling in Tonadico in Primiero, waar de ervaring verteld wordt van de Mariapoli's van 1949 tot 1959. Het is duidelijk dat het niet de beschrijving is van een heiligenleven. We willen hier niet alleen maar vieren. Maar we willen Chiara een beetje beter

begrijpen, en de bezoekers voorzien van een aantal sleutels tot interpretatie en vooral willen we dat deze tentoonstelling een nieuwe gelegenheid is voor een ontmoeting tussen Trentino en Chiara Lubich, tussen Trentino en de wereld.

Anna Maria Rossi, curator van de tentoonstelling "Chiara Lubich - Città Mondo: We stelden ons deze tentoonstelling voor alsof het Chiara is die over zichzelf verteld door middel van video's, originele documenten, geluidsopnames en fotografisch materiaal, en we stelden ons voor dat een bezoeker een dialoog met haar aan zou kunnen gaan. Het is interessant om Chiara in nauwe relatie met de geschiedenis van de twintigste eeuw te zien, een persoon die in staat was om ook de belangrijkste gebeurtenissen van de korte eeuw, niet ondergaand, maar als baanbreker te beleven. En we denken dat dit ook een belangrijke boodschap kan zijn voor de nieuwe generaties, voor de jongeren, die deze tentoonstelling kunnen bezoeken en er interessante ideeën voor hun studie en levens weg, op kunnen doen.

De tentoonstelling zal in verschillende steden van de wereld op verschillende manieren gepresenteerd worden: van Mumbai tot Nairobi, van Sao Paulo tot Mexico City, van Algiers tot Jeruzalem. Overal aangepast volgens de karakteristieken van die plaats, maar ook op basis van het oorspronkelijke project dat dit van de galerijen hier is.

Alba Sgariqlia, medeverantwoordelijke van het "Centro Chiara Lubich": Het Centrum Chiara Lubich heeft de beschikbaarheid gegeven van alle documentatie die in het archief van Chiara werd bewaard, en heeft geprobeerd een spoor uit te werken dat niet alleen Chiara in haar figuur tot uitdrukking brengt - in haar leven van Trente, de context van de twee wereldoorlogen - maar ook de openheid die dit charisma zowel op het niveau van de stad als dat van de wereld kent. Want in Chiara's gedachte was elke stad echt een wereld op zich, maar ook de hele wereld is omvat alsof het één enkele stad is. En dat is de boodschap die we graag door deze tentoonstelling zouden willen doorgeven, dat iedere bezoeker zou kunnen voelen dat zijn eigen stad openstaat voor de hele wereld en dat de hele wereld in zijn stad aanwezig is.

Lorenzo: We zullen later nog contact opnemen met Trente.

4. CHIARA LUBICH: "IK BEN MET GOD GETROUWD"

Lorenzo: Maar wat gebeurde er die 7 december 1943? Chiara zelf legt het ons uit. we gaan kijken.

Chiara Lubich: *Het was in 1943, ik herinner me, dat ik bij mijn moeder thuis was, we waren nogal arm omdat mijn vader niet voor het fascisme was, en daarom hadden we alleen het hoognodige, en elke dag moesten we twee kilometer verderop melk halen voor het hele gezin. Mijn moeder wilde nooit dat ik hielp in de huishouding, omdat ik moest studeren zei ze, terwijl*

mijn jongere zussen wel thuis meehielpen.

Op een koude, ijsskoude winterdag, vraagt mijn moeder eerst aan de oudste: "Kun je melk gaan halen?" "Mam, het is onmogelijk met deze kou, dat kan toch niet?" "en toen aan de jongste, "ga jij dan maar": "Nee, met deze kou?" Op dat moment, altijd met het idee om een daad van liefde te kunnen doen, zeg ik: "Mam, deze keer ga ik wel". En mijn moeder - die geen keuze had - liet me gaan. En ik ging op weg naar die plaats twee kilometer verderop, die "De witte Maria" heet en halverwege gebeurt er iets buitengewoons, ik blijf stilstaan omdat ik iets opmerk. Ik had als het ware de indruk, het gebeurde niet echt, maar ik had de indruk alsof de hemel openging en alsof iemand tegen me zei - : "Geef je helemaal aan mij." ik begreep meteen wie het was - dat God tot mij sprak, hij had zijn plannen met mij.

Ik had toen een geestelijk leidsman en ik heb hem toen een brief geschreven, vol vuur. Destijds lieten ze jongeren zich aan God toewijden voor een paar maanden, en dan nog eens, en nog eens, enz. In plaats daarvan heeft deze geestelijke leidsman raad gevraagd aan een oudere pater en die zei: " Deze jonge vrouw zou ik het gelijk voor heel haar leven laten doen. Daarna schreef hij me als volgt: "Het is goed, maar u moet eerst hier komen, want ik moet u ondervragen." Het was toen gebruikelijk - we zijn halverwege de vorige eeuw -, dat een geestelijk leidsman de rol van de duivel speelde, zoals dat werd genoemd. En hij heeft me ondervraagd over moeilijke dingen. Hij zei onder anderen: "Kijk naar uw zussen en uw broer die zullen trouwen, ze zullen veel kinderen krijgen en u? u zult alleen blijven". En ik zei: "Zolang er een kerk is met een tabernakel, met de levende Christus, zal ik niet alleen zijn". En misschien was dit wel het beslissende punt, waardoor de pater het verhoor afsloot en zei: "Laten we de toewijding op 7 december doen, voorafgaand aan het feest van de Onbevleete Ontvangenis. Kom dan om zes uur 's morgens en dan heeft u de mogelijkheid om zich aan God toe te wijden."

Ik ben natuurlijk terug naar huis gegaan, ik heb niets aan mijn moeder verteld, ik heb alleen gezegd dat ik die dag een ceremonie moest bijwonen; ik heb mijn mooiste jurk aangedaan, de mooiste van de twee die ik had, want zoals ik al zei, waren we nogal arm, en ik ben gegaan. Het stormde, zo hard dat ik met mijn paraplu voor me, tegen de wind in moest lopen, alsof iemand me wilde tegenhouden. Maar dat was niet zo. Aangekomen bij het klooster van die pater, wachtte hij mij op in de kerk. De kerk was leeg, maar alle lichten waren aan en voorbij de knielbank had hij een bidstoel neergezet waarop ik kon knielen en als de heilige hostie omhoog geheven zou worden zou ik tegen God mijn: "Ik ben helemaal van jou" uitspreken. En op dat moment - ik was toen 23 jaar oud - besepte ik wat ik aan het doen was, dat ik alles achterliet. Ik had de indruk alsof ik op een brug liep en de brug achter me instortte, de brug van de wereld, instortte. En ik herinner me dat er een traan op mijn missaaltje viel. Maar ik heb het gedaan. En ik heb tegen Jezus gezegd, "Ik ben helemaal van jou." Na de mis ben ik weer in de bank gaan zitten en de waanzinnige innerlijke vreugde van dat moment is onbeschrijfelijk. Ik dacht: "Ik ben met God getrouwd, ik ben met God getrouwd", en ik zei: "Wie weet wat er allemaal nog gaat

*gebeuren? Ik verwacht van alles, want ik ben met God getrouwd."*¹

5. GROETEN UIT LUBUMBASHI (D.R. CONGO)

Lorenzo: "Ik ben met God getrouwd", prachtige woorden van Chiara, "Ik ben met God getrouwd ". Met deze woorden beginnen we de wereld rond te reizen, en we gaan gelijk naar het Afrikaanse continent, naar Lubumbashi in de Democratische Republiek Congo. Daar is Amisa er voor ons.

Amisa: *Ciao!*

Allen: *Ciao!*

Amisa: *We zijn hier met enkele vertegenwoordigers van de prachtige gemeenschap van Lubumbashi, Congo DRC!*

Dit jaar vieren we samen met jullie de honderdste verjaardag van de geboorte van Chiara Lubich met de inhuldiging van het ziekenhuis dat aan haar is gewijd en dat zich in een arm deel van de stad bevindt. Het ziekenhuis is ontstaan uit het verlangen van de gemeenschap en de ondernemers van de Economie van de Gemeenschap, met bijdragen vanuit Europa, om tegemoet te komen aan de enorme behoeften aan gezondheid. Niet alleen aan fysieke gezondheid maar ook aan relationele gezondheid, aan Liefde.

Om deze reden is het ziekenhuis vernoemd naar Chiara Lubich en wil het een bijdrage leveren aan de vermindering van de moeder- en kindersterfte en een plaats van medische en menselijke vorming worden, die de gezondheid van de persoon in al zijn aspecten en voor iedereen garandeert, zoals Chiara ons geleerd heeft.

Ciao aan iedereen!

Lorenzo: Bedankt, heel erg bedankt jullie allemaal, vooral voor je enthousiasme!

6. VERBINDING MET OTTMARING (DUITSLAND)

Lorenzo: Laten we nu naar Duitsland gaan, naar Ottmaring, het oecumenische focolarestadje, waar de conferentie "Samen voor Europa", die dit jaar haar 20e verjaardag viert, net is afgelopen.

Ilona Toth is bij ons. Ciao Ilona, voor jou de lijn.

Ilona Toth: Ja, ciao allemaal! Een groet vanuit Ottmaring!

---

¹ Uit het interview met Luigi Bizzarri voor het programma "Il mio Novecento" van RaiTre op 13 augustus 2003, met dank aan Rai Teche.

Op de conferentie waren we 300 mensen uit 25 landen en van 55 bewegingen en gemeenschappen. En ondanks de problemen en de fysieke en politieke muren die de Europese eenheid vandaag bedreigen, moeten we zeggen dat hetgeen door de jaren heen is opgebouwd, een echt oecumenisch netwerk is, begonnen door Chiara en andere leiders van bewegingen van verschillende Kerken.

Het bestaat uit mensen die de erfgenamen zijn van oude en nieuwe charisma's. We zijn verbonden door een pact: het Pact van wederzijdse liefde; we zijn samen op weg en beschouwen onze verschillen als een grote rijkdom. Kortom, wij zijn een platform van dialoog tussen volkeren dat een antwoord wil zijn op de crisis van waarden en relaties in Europa.

Nu gaat ons werk verder in de steden en we doen het vooral met de jongeren, die Europa en de wereld als hun thuis voelen! We rekenen op jullie

Lorenzo: Bedankt

Ilona: Bedankt namens iedereen!

Lorenzo: Blijf ons volgen. Wie meer wil weten over Samen voor Europa kan terecht op de website <https://www.together4europe.org/> gewijd aan het evenement.

7. VERBINDING MET TIRANA (ALBANIË)

Lorenzo: Maar we blijven Europa. In de nacht van 25 op 26 november werd de noordkust van Albanië, in het gebied rond de stad Durrës, getroffen door een sterke aardbeving. Er zijn 51 doden gevallen, velen gewonden, duizenden ontheemden. De lokale Focolare-gemeenschap, de coördinatie "noodgevallen" van de beweging, samen met de Caritas en de katholieke actie hebben hun krachten gebundeld om de lokale bevolking te helpen. We zijn nu verbonden met Marcella: Ciao Marcella, je bent daar met Damiano en enkelen van de lokale gemeenschap, kun je ons vertellen hoe jullie deze dagen beleven?

Marcella: Ciao allemaal. In deze dagen is de angst nog groot omdat het land volkomen onvoorbereid is om een dergelijke noodsituatie het hoofd te bieden: de regering maakt nog steeds een schatting van de geleden schade en meer dan 10.220 woningen zijn beschadigd, samen met scholen en enkele ziekenhuizen. Als focolares hebben we een operationele groep opgericht met een aantal van onze ingenieurs en families om ons te helpen om, ook concreet, de stappen te begeleiden die moeten worden genomen naar openbare instellingen die nog steeds niet weten hoe ze betrouwbare indicaties kunnen bieden over hoe ze zich moeten gedragen.

We voelen in deze uren erg sterk dat ons eeuwfeest op een bijzondere manier is begonnen en we willen iedereen Chiara levend in ons midden laten ontmoeten, in dit "en alles stortte in" wat ons omgeeft. Dit lijkt ons de ervaring die we in deze dagen leven: zowel door ons ten dienste te

stellen van de Nationale en Diocesane Caritas, maar nog meer door de verschillende families te bezoeken, te luisteren, de vele angsten te delen, de pijn van degenen die hun familie hebben verloren.

Iemand zei "deze aardbeving is een signaal van God" dat ons doet geloven dat er ook in een land dat al lijdt door sterke emigratie, er een groter Goed is dat we allemaal samen kunnen ontdekken.

We willen iedereen, groepen en enkelingen bedanken die ons hulp hebben gestuurd en dat niet alleen, ook veel liefde.

Lorenzo: Bedankt Marcella, we zijn bij jullie en we steunen jullie. Maar als iemand de Albanese gemeenschap concreet wil helpen, kan dat via de twee banknummers die jullie op het scherm kunnen zien, van de Aktie Nieuwe Gezinnen en Actie voor een verenigde wereld. Op de website www.focolare.org zijn deze nummers ook te vinden met meer informatie in een artikel over de aardbeving in Albanië.

8. STOCKHOLM (ZWEDEN): HET FOCOLARE, RUIMTE VAN BROEDERSCHAP

Lorenzo: Maar laten we terugkeren naar dat "ja aan God" van Chiara 76 jaar geleden. Die 7 december is vandaag nog steeds van belang.

Het is een feest voor ons allemaal het is een feest voor alle focolares van de wereld, deze originele gemeenschappen van ongehuwde en gehuwde mensen, het hart van waaruit alles is begonnen.

Maar hoe verloopt het dagelijks leven van een focolare? We zijn naar Stockholm gegaan, in Zweden, waar we de focolarina's gevolgd hebben, thuis, op het werk en in de verschillende activiteiten.

Lidia Fioravanti: *Wij zijn met z'n vijfen, 3 Italianen en 2 Zweden. Mijn naam is Lidia, ik ben geboren in Rome en opgegroeid in Trente. Ik ben hier in Zweden omdat ik in een gemeenschap van het focolare woon. Ik had nooit gedacht dat ik ooit in Zweden zou wonen.*

Het was vrij gemakkelijk om de taal te leren, om een beetje in de dynamiek van het leven te duiken, om te fietsen in alle weersomstandigheden, of het nu regent of niet.

Ik was altijd bezorgd over mijn weg, mijn roeping, wat juist was om te doen. Ik ben opgegroeid tussen de focolarini. Dus ik had een beetje het idee van focolarini die zo goed zijn, altijd glimlachen, altijd opgewekt zijn, totdat ik zelf me aangetrokken voelde tot het focolare. Als je een weg inslaat, is het een moment van licht en in het licht zie je alles beter, inclusief je eigen gebreken. En dus begreep ik dat de focolarino alleen een voorbeeld is om naar te kijken, omdat het een persoon is die zich heel bewust is van al zijn ellende, heel normaal en die ondanks dat

zijn leven inzet.

Je kunt meer of minder intelligent zijn, meer of minder sympathiek, meer of minder gevoelig, meer of minder heilig ook - omdat er mensen zijn die objectief gezien in staat zijn om meer lief te hebben. Maar wij willen er voor zorgen dat ons leven als het ware een leeg kanaal kan zijn om een licht door te geven dat we hebben gezien, maar wij zijn niet dat licht.

Het focolare is ontstaan om te laten zien, dat als het evangelie, de woorden van Jezus, serieus genomen worden, God - om het zo maar te zeggen - zichtbaar wordt, bijna tastbaar. En in bredere zin om de universele broederschap te bereiken. Dat is de reden waarom het focolare is ontstaan en als zodanig wil het een teken hiervan zijn in de samenleving.

Maggi, Margareta Emrén: Ik ben Maggi, ik ben Zweedse en ik ben opgegroeid in Gällivare boven de poolcirkel, 1313 km hier vandaan, het land van het noorderlicht, van de rendieren, waar er veel sneeuw is. In bepaalde perioden van de zomer gaat de zon 's nachts niet onder, en ook komt de zon niet boven de horizon in bepaalde perioden van de winter, maar het is er niet zo donker als hier in Stockholm. En er is zo'n speciale daglichtlamp om je te helpen bij je behoefte aan zonlicht. En hier in Stockholm hebben we in ons focolare ook de getrouwde focolarina's Igner en Christine.

Christine Wallmark Ik ben 34 jaar getrouwd met Jonas; we hebben de Focolarebeweging leren kennen op een moment in ons leven dat we erg verdrietig waren omdat we net hadden vernomen dat we geen kinderen konden krijgen.

Mijn man herinnerde zich dat hij een aantal krantenartikelen over de Focolarebeweging in zijn kast had bewaard, al jaren lang. Hij heeft ze opgezocht en zonder er veel woorden aan vuil te maken heeft hij die Focolarebeweging - die we nog nooit ontmoet hadden - opgezocht.

Op een avond is hij er heen gegaan en... hij kwam pas de volgende morgen vroeg thuis en zei: "Ik ben in de hemel geweest." Gewoonlijk sprak hij nooit zo, dus ik dacht "dit is echt belangrijk". Een beetje sceptisch, ben ik met hem mee gegaan; en ik was echt helemaal weg van de Verlaten Jezus die rechtstreeks tot ons harten sprak, in die situatie waarin we ons bevonden. Het was zo anders dan alles wat er in mijn wereld leefde. Ik ben econoom en heb mijn hele leven in de civiele sector gewerkt. Ik kan je vertellen over financiën, economie en het zakenleven in Zweden. Dat doe ik niet, want aan de andere kant van de munt staat de manier waarop we met elkaar omgaan. Als we één groot dorp willen worden, waar mensen gelukkig en gezond zijn, dan moeten we met elkaar praten en elkaar in de ogen kijken. En ik denk dat de Focolarebeweging de sleutel heeft om te proberen mensen te helpen beter te communiceren.

Elena Briacca: Ik woon sinds zeven jaar in Stockholm, in Zweden, en ik heb veertien jaar in Slowakije gewoond, voordat ik hier kwam. Ik hou van buiten zijn. Ik ben in de buurt van de Italiaanse Alpen geboren.

Ik heb Slowakije achtergelaten, een prachtig land met heel gastvrije en mooie mensen en een taal die ik met moeite had geleerd, en ik kwam op een plaats waar ik niets kende, vooral de taal was moeilijk voor mij. Ik ben verpleegkundige en werk in een ziekenhuis op de chirurgische afdeling en dat doe ik heel graag. Ik werk in een omgeving die voornamelijk atheïstisch is, ik ben katholiek, maar hier zijn we in een luthers land, dus zijn er hier veel mensen van de Zweedse Lutherse Kerk. Ik heb vier collega's die moslim zijn en anderen die niet geloven. Ik heb ze op een avond hier uitgenodigd en er zijn 15 collega's gekomen. Ik heb een Italiaanse maaltijd voorbereid, om wat contacten op te bouwen. Dit is een beetje de Zweedse armoede, de relaties tussen de mensen, dus iets anders doen om relaties op te bouwen tussen de mensen, helpt.

Katarina Miksits: Er is geen focolare in Denemarken en ook niet in Finland, dus we reizen vaak naar deze landen. Zweden is ook een groot land, dus we reizen waar we onze vrienden hebben die samen het leven van het evangelie willen delen.

Lidia Fioravanti: Nu zijn we onderweg naar Västerås. Ongeveer anderhalf uur rijden vanaf Stockholm en daar ontmoeten we een groep families die voornamelijk uit Syrië komen en die het Focolare al voor hun komst naar Zweden kenden. Ze zijn hier gekomen vanwege de onveiligheid in hun land, vanwege de oorlog.

Maria Luce Moser: Ik ben Maria Luce, ik kom uit Italië en ik ben hier al een tijdje en ik probeer de taal te leren, de mensen en de cultuur te leren kennen en lief te hebben, en nu ben ik net terug van een reis naar onze gemeenschap in Göteborg waar we een prachtig weekend hebben gehad.

Katarina Miksits: Er is nog een andere gemeenschap, het mannenfocolare met 4 focolarini; we werken veel samen; we voelen ons echt broers en zussen. En dit moment is een beetje bijzonder, omdat één van hen kanker heeft en voor ons allemaal is het alsof onze broer ziek is.

Speaker: Waar put je deze rust uit?

Patrick van Bladel: Ik weet het niet, toen de diagnose is gesteld, voelde ik me een 'popo', een kind in de armen van God, van Maria, er kan mij niets overkomen, "als God voor ons is, wie kan dan tegen zijn".

Als je een woord zou zeggen dat de zin van de situatie vandaag voor jou uitdrukt, welk woord zou dat dan zijn?

Patrick: Popo zijn, een kind van de spiritualiteit.

Lidia Fioravanti: Het focolare probeert vooral ruimte en situaties te creëren zodat veel mensen de mogelijkheid hebben om te ervaren wat het betekent om te leven in universele broederschap, en dat is geen uniformiteit, maar universele broederschap, en om veel mensen aan te trekken om op deze manier te leven en dat dan verder uit te dragen.

Lorenzo: Met dank aan het hele focolare, en aan alle mensen die ons volgen vanuit Stockholm!
En een speciale groet aan Patrick.

9. VERBINDING MET SUVA (FIJI-EILANDEN)

Lorenzo: Nu gaan we naar de Fiji-eilanden midden in de Stille Oceaan! Denk je eens in op een afstand van meer dan 3.000 kilometer, meer dan 4 uur vliegen vanaf Sydney. Het is daar, midden in de oceaan, dat een paar dagen geleden het laatste focolare is geopend. We zijn verbonden met Lourdes. "Ciao Lourdes, als ik me niet vergis, is het kwart voor negen 's morgens daar, als mijn berekeningen kloppen?"

Antwoord: Ja, ciao!

De hele gemeenschap begroet: BULLA UIT FIJI

Kata Voluntaria: "We zijn Chiara dankbaar omdat haar ideaal van eenheid ook hier in Fiji is aangekomen. En nu zijn we heel blij met de komst van het nieuwe Focolare! "

Lourdes: We zijn afgelopen 27 november hier in Suva aangekomen en in april volgend jaar zal ook het mannenfocolare hier komen.

De spiritualiteit van eenheid is hier gearriveerd in 1982 dankzij pater Carvill die de eerste bijeenkomsten van het Woord van Leven in het dorp Lami begonnen is. Daarna begonnen de reizen van focolarini vanuit Nieuw-Zeeland en Australië en in 1990 werd de eerste mariapoli gehouden. Vorig jaar nam voor het eerst een groep jongeren van hier deel aan het Genfest in Manila, Filippijnen.

Gedurende deze jaren zijn er in de hele Stille Oceaan, inclusief Nieuw-Caledonië, Wallis, Futuna en Kiribati, veel bijeenkomsten en activiteiten geweest waarin is samengewerkt door de plaatselijke Kerk en de Focolare: mariapoli, kampen voor jongeren en kinderen, ecologische initiatieven, vorming voor volwassenen.

Bedankt allemaal, het is een vreugde om met iedereen verbonden te zijn en we groeten jullie nogmaals.

De hele gemeenschap: **BULLA!**

Lorenzo: Bulla!

Lourdes: Bedankt allemaal!

Lorenzo: Bedankt Lourdes, een geweldige groet van ons allemaal! Nogmaals bedankt en tot snel.

10. VERBINDING MET CADINE (TRENTE) - FLITS-INTERVIEWS MET 3 FOCOLARINI

Lorenzo: Maar we gaan weer even terug naar Trente naar Stefania. Stefania, wie staan daar naast jou?

Stefania: Ja, Lorenzo, hier naast mij staan Oscar, Pina en Kate, het zijn drie mensen die ervoor hebben gekozen Chiara op haar zelfde weg te volgen, de weg van het focolare.

Oscar, je bent 24 jaar oud, je bent Colombiaan en je hebt net de vorming van school afgerond, waar je deze weg beter hebt leren kennen en je geprobeerd hebt erachter te komen of het iets voor jou was. En volgens mij sta je op het punt om te vertrekken, waar ga je heen?

Oscar: Ik ga naar een prachtig land, Libanon. Ik grijp deze gelegenheid aan om alle Libanezen te groeten.

Stefania: Met welke geest vertrek je?

Oscar: Om je de waarheid te zeggen voel ik innerlijk een mix van emoties, gedachten en veel dingen. Aan de ene kant voel ik een vrees, omdat het allemaal nieuw is, nog ontdekt moet worden, maar aan de andere kant voel ik zo'n enorme vreugde omdat ik dat avontuur beleef dat God voor mij heeft bedacht.

Stefania: Maar zeg me eens: is het niet waanzinnig vandaag de dag in 2019 om een weg als deze te volgen?

Oscar: Ja het is echt waanzinnig. Het is waanzinnig omdat je tegen de stroom in moet gaan, want vaak helpt wat de wereld me biedt, me niet om deze keuze te maken. Maar ik denk dat "ja zeggen tegen God" de mooiste waanzin is die je kan kiezen.

Stefania: Bedankt, Oscar.

Kate, jij komt uit Ierland en woont nu sinds acht jaar in focolare in de Verenigde Staten, hoe waren deze acht jaar: gemakkelijk, moeilijk? Heb je er nooit naar verlangd om te trouwen, om kinderen te krijgen?

Kate: Zeker, er zijn moeilijke momenten geweest, maar zeker ook veel momenten van vreugde van echt geluk. Natuurlijk van één kant gezien kun je zeggen dat ik alles voor God heb achtergelaten. Maar bovenal voel ik dat Hij me alles heeft gegeven, Hij heeft me zoveel gegeven, veel meer dan ik ooit had gedacht en gedroomd. Je vraagt ook naar familie, hij heeft me ook een familie laten vinden in het focolare, in de beweging, maar ook daarbuiten: als ik naar het werk ga, in de stad, in mijn sociale inzet, probeer ik daar familierelaties te creëren. Ik kan echt zeggen dat de wereld voor mij mijn familie is geworden.

Stefania: Bedankt, Kate. Pina, jij bent Italiaanse en je bent een getrouwde focolarina. Wat is de bijdrage die de getrouwde focolarini leveren aan het focolare?

Pina: Allereerst zou ik zeggen een openheid naar de wereld toe, dus met de familie, met wat de eenvoud van de familie is, door samen de moeilijkheden tegemoet te treden en ook de

momenten van feest en vreugde. Ik voel me ook een beetje beschermer van dit leven van het focolare, van deze realiteit, en tegelijkertijd is het ook een geschenk omdat ik als het ware, weer opgeladen naar huis ga voor het leven van alledag.

Stefania: Bedankt, Oscar, Pina en Kate dat jullie ons een blik in jullie leven hebben laten werpen, jullie keuzes en, Lorenzo, we geven je de lijn terug.

Lorenzo: Bedankt Stefania, we hebben zo weer contact met je.

11. VERBINDING MET PATOS DE MINAS (BELO HORIZONTE - BRAZILIË)

Lorenzo: Nu gaan we even naar Brazilië, we proberen het, omdat de lijn komt en gaat. We willen gaan naar Patos de Minas, in de regio Belo Horizonte. Het is in deze dagen 50 jaar geleden dat de beweging daar gearriveerd is. Hier is Álvaro José. Alvaro met wie ben je daar?

Álvaro José de Silos Araújo: Ciao allemaal, we zijn heel blij dat we vandaag bij jullie kunnen zijn op deze buitengewone dag. We zijn hier met ongeveer 80 mensen bijelkaar om het 50 jarig jubileum van de aanwezigheid van de Beweging in Patos van Minas en omgeving af te sluiten.

Het is allemaal begonnen met een kleine groep die vanaf 1968 deelnam aan een Mariapoli in de stad Caxias do Sul. Vanaf dat moment hebben duizenden mensen hier uit de omgeving de spiritualiteit leren kennen in bijeenkomsten, grote dagen, mariapoli's in deze stad en anderen in de omgeving.

Wij groeten iedereen!

Lorenzo: Bedankt Álvaro!

12. FLORIANÓPOLIS (BRAZILIË): HET FOCOLARE IN DE "MORRO"

Lorenzo: En we blijven in Brazilië. Sinds 2014, in de "Morro della Croce" leeft een gemeenschap van focolarini die het leven van de mensen in deze zeer dichtbevolkte favela van Florianópolis delen. Pater Vilson Groh, die er al meer dan 30 jaar woont, zegt: "Dit is een uitdrukking van Chiara's verlangen om ook in de periferien van de wereld focolares te hebben.

Keles Lima: *Vandaag de dag hebben we hier een complex van 17 gemeenschappen, de Morro van het massieve kruis. Hier wonen ongeveer 25.000 mensen en ongeveer 5.000 gezinnen. Een realiteit die doordrongen is van geweld, drugshandel, werkloosheidsproblemen en tegenwoordig ook immigratieproblemen.*

De Focolare-gemeenschap is hier gekomen in 2014, maar al een paar jaar eerder zijn we begonnen met bezoeken aan de favela samen met pater Vilson, die hier al ongeveer 37 jaar

woont. Met hem hebben we de ervaring opgedaan om te leven in deze realiteit, om met de mensen op te trekken om te zien hoe ze hier in de periferie van Florianópolis leven.

Olinda Teresinha Rosa Machado: Toen we hier kwamen, was er niets. Er was geen water, er was geen licht, er was niets. We waren afhankelijk van een waterput ver weg in het bos. Om drie uur in de ochtend gingen de mensen water halen, want omdat er veel mensen waren...

Romalino Martins Moraes: De gemeenschap is gegroeid, gegroeid...

Olinda Teresinha Rosa Machado: We begonnen onze strijd hier in deze gemeenschap - waar er niets was - in 1997. Er werd een schuur gebouwd, de eerste openluchtmiss werd hier op kerstavond, de 24e, gevierd. We brachten pater Vilson hierheen en we vierden hij deed de mis. Het was echt een prachtig feest, hier is de foto. Er is hier goed werk verricht. Sinds pater Vilson bij ons is gebleven is het makkelijker geworden. Als we iets deden om de buurt te verbeteren, was hij er altijd bij. Ook vandaag nog. Hij verlaat de gemeenschap niet. Hij is een geweldig mens!

Pater Vilson Groh: Dan gaan we hier langs. Dit hier is volledig herbouwd, het heette vroeger "toegang tot de vuilnisbelt". Nu is hier een kunsttuimte gecreëerd.

Ik kwam in 1983 in de "de Morro" wonen. Wat mij aantrok was het evangelie, en de zin die mijn hart gestolen heeft: "Alles wat je gedaan hebt voor de minsten der mijnen dat heb je voor mij gedaan." Dit is mijn mystieke kracht en daarin vond ik de kreet van verlatenheid; de kreet van verlatenheid die ik vond in de Beweging voor de Eenheid, zoals Chiara Lubich dat uitlegt. En dit diepgaande begrip van de schreeuw is de kracht die me naar de periferieën deed gaan.

Een ontmoeting met de verlaten Jezus die een Jezus is die een naam, een gezicht, een woonplaats heeft. Het is een Jezus die ik elke dag aanraak.

Pater Vilson Groh: Ik ben niet alleen voor de armen in de Morro komen wonen, voor de zwarte bevolking of alleen maar vanwege het sociale onrecht. Ik ben hier komen wonen omdat ik in deze ruimte van mysterie in deze ruimte van theologie, van ontmoeting met de verlatenheid, met haar geschreeuw, het is hier dat ik mijn hele leven heb geleefd om te dienen, zoals Jezus toen hij de voeten waste.

De aanwezigheid van het Focolare in de Morro is een groot geschenk van God. Het heeft deze dimensie die verbonden is met wat Chiara begreep in 1962 toen ze zei dat haar grote verlangen was dat er ook focolares in de "mocambos", zou zijn, in de periferieën.

Lucival da Silva: het is een heel bijzondere ervaring, heel anders dan alle ervaringen die ik in andere focolares heb meegemaakt. Het is een uitdaging. Om hier zo veel mogelijk te leven op de manier waarop mensen hier leven, ook vanuit het oogpunt van huisvesting. Dus mensen, burens, kunnen hier bij ons komen, koffie drinken, praten en zich thuis voelen.

Marco Aleotti: Iets wat me opviel aan dit huis is dat ik geen televisie zie.

Lucival da Silva: Ja, het was een beslissing die we na overleg samen genomen hebben gelijk toen we aankwamen. Het huis is klein en ons doel was dat het een open, gastvrij huis zou zijn, waar mensen niet zouden komen om zich te vermaken met televisie of andere dingen, maar waar we een echte relatie konden opbouwen. Dus we dachten dat het misschien niet nodig was om een televisie in huis te hebben. We missen hem niet.

Marco Aleotti: Dit zijn houten huizen. Het zijn waarschijnlijk de eerste huizen die door de mensen hier in de Morro gebouwd zijn. Later zijn ze in baksteen gaan bouwen.

Helson Pereira: Dit zijn huizen die ze hebben uitgebouwd; ze bouwen er een stuk aan om plaats te hebben voor de familie. Een familie woont in een ruimte die bestaat uit een kamer, een toilet en een keuken. Dit is de realiteit hier.

Marco Aleotti: Jullie focolare ligt aan de enige weg die hier is. Dus veel mensen komen hier langs en jullie zoeken ook de mensen op.

Helson Pereira: Ja, veel mensen van de Morro... sinds de vier vijf jaar dat we hier nu zijn. Het focolare bevindt zich op een zeer strategisch punt. Er is de mogelijkheid om contact te hebben met veel mensen op straat. Een mogelijkheid tot ontmoeting.

We zijn ook hier om te bidden, met de familie, in de gebedsgroep van de families, of we bezoeken een zieke... Elke gelegenheid voor ons is een mogelijkheid om nieuwe relaties te creëren.

Marco Aleotti: Afgezien van Helson die met pensioen is, werken en studeren de andere focolarino's. Clefaud vooral met de immigranten uit zijn land Haïti. Lucival bij de facenda da Esperanza, terwijl Keles les geeft op de school van Morro van de paters Maristen, die meer dan 500 leerlingen uit de favela telt.

Keles Lima: Met de Maristen zijn we hier om deze sociale transformatie te versterken. Maar niet het sociale voor het sociale. Het is het sociale dat - om het zo te zeggen - het perspectief van het Rijk van God heeft. En vanuit deze waardigheid van de mensen, van iedereen, van de kinderen, de jongeren, proberen we hen te laten ontdekken dat liefde onder allen het belangrijkste is.

In 2018 hadden we een congres met jongeren hier, in de gemeenschap en voor die jongeren was het echt heel belangrijk dat ze in de huizen van de gezinnen hier werden ontvangen. De jongeren zijn heel blij vertrokken na deze ervaring. En het is zeker een ervaring die we de komende jaren zullen herhalen.

Pater Vilson Groh: Ik zeg altijd tegen de groep van focolarino's hier, dat het belang van het focolare is om een aanwezigheid van licht te zijn in de periferie, een aanwezigheid die voor de beweging het begrip en het belang versterkt van wat er gebeurde met Chiara, in Trente, toen Chiara de mensheid huwde in die vrouw die haar kinderen had verloren, terwijl zij zelf haar ouders had verloren die naar de bergen waren gevlucht, en zij ontmoet de mensheid in deze

schreeuw. Vervolgens ontdekt zij de Verlaten Jezus in dit hele proces van haar leven, wat een groot geschenk is voor het leven van de Kerk, een groot geschenk in het perspectief van het voortzetten van die ervaring van Chiara, dat ze aan tafel zaten: een focolarina en een arme, een focolarina en een arme.

Ik denk dat er vandaag de dag veel sociale werken zijn ontstaan in Brazilië, die een vrucht zijn van de beweging van de eenheid, van het charisma, en het zijn de armen van Jezus in zijn verlatenheid die vandaag een enorm lijden – een intuïtie van Chiara omarmen.

Lorenzo: Bedankt pater Vilson en dank aan de focolarini van de Morro!

13. VERBINDING MET CADINE (TRENTE) -

GROET VAN MARIA VOCE (EMMAUS) EN JESÚS MORÁN

Lorenzo: Nu gaan we weer terug naar Trente, Stefania aan jou.

Stefania: Hier zijn we Lorenzo, we zijn hier met Emmaüs en Jesús. Jesús, ik zou meteen willen terugkomen op wat we net hebben gezien en gehoord van Florianopolis. Wat is jou indruk?.

Jesús: Jullie hebben het allemaal gezien, Florianopolis, de ervaring van het focolare van de Morro, de ervaring van eenheid met pater Vilson en de Maristen, zijn instituut daar is er een formidabele belichaming van het charisma. Ik was vorige maand bij pater Vilson, voor mij is het een mysticus, hij is een mysticus van de verlaten Jezus. Hij heeft deze schreeuw op een zeer precieze plaats weten te ontdekken, en zijn gepassioneerde liefde - want hij is verliefd op de verlaten Jezus - heeft de realiteit van boven tot onder getransformeerd.

De indruk die je hebt als je bij hem bent, is dat hij je het zuivere, geïncarneerde evangelie meedeelt. In deze zin laat hij je niet ongedeerd, het is iets dat je verandert. We hebben hier alleen de armen gezien, maar hij is zo evangelisch in zijn manier van doen dat hij erin is geslaagd om bruggen te slaan, ook met de mensen die beneden wonen, die rijk zijn en daarom de mentaliteit ook van de rijken te veranderen, dat ze zich bewust worden van het onrecht dat er in die stad is, dat als een vlek is. En hij heeft hen betrokken bij dit werk van sociale transformatie.

Dit is Chiara's profetie in volheid beleefd. De popi daar brengen - zoals hij zegt - een licht, een licht dat deze constante aanwezigheid van Jezus in het midden is.

Stefania: Bedankt Jesús. Emmaus, terug naar vandaag, en de verrassing van vanmiddag, we kunnen zeggen dat het een verrassing is omdat het echt het nieuws is van de laatste dagen, je bent onderscheiden door de autonome provincie Trente met het zegel van St. Wenceslao. In welke geest heb je die onderscheiding ontvangen?

Emmaus: Ik herhaal dat het een verrassing was, dus ik was erg verrast en ontroerd. Ik

verwachtte absoluut geen onderscheiding voor mij, voor mijn persoon, en als het alleen daarvoor was, zou ik zeggen dat ze tijd verloren hebben om zo'n onderscheiding op te zoeken. Daarentegen was ik erg ontroerd, omdat in de motivatie de verwijzing naar de persoon en het charisma van Chiara naar voren kwamen.

Dus in deze zin, als een uitdrukking van dit charisma waarvan ik op dit moment op de een of andere manier een drager ben, was ik erg blij, omdat ik tegen mezelf zei: dit is een onderscheiding die naar het charisma van Chiara gaat, naar de mensen van Chiara, die over de hele wereld verspreid zijn - en we zien een deel van de vruchten die in dit volk van Chiara over de hele wereld verspreid zijn – het is dus voor iedereen. Dus we behoren allemaal in zekere zin tot dit volk van Trentino waaruit Chiara geboren is, die vervolgens ook dit 'Trents zijn' aan de hele wereld heeft overgedragen. Dus ik ben ontroerd en dankbaar om deze onderscheiding te ontvangen.

Nooit als vandaag zou ik zeggen dat we de hele wereld hier aanwezig voelen, omdat het waar is dat we in Trente zijn, dat we in Cadine zijn, waar alles is begonnen, maar het is ook waar dat hier een vertegenwoordiging aanwezig is die uit de hele wereld komt, van alle generaties, van alle culturen en dit lijkt mij de vertegenwoordiging te zijn van het volk van Chiara in de wereld, dat haar eeuwfeest begint.

Stefania: Bedankt, Emmaus.

Ik zou graag terug willen keren naar die 7 december 1943 toen Chiara zei: "Ik ben met God getrouwd en ik verwacht alles van hem". Maar zijn deze woorden van Chiara nog steeds actueel voor ons vandaag? Wat kunnen we nog van God verwachten? Een eenvoudige vraag!

Jesús: Ik geloof dat ze zeer actueel zijn, we hebben het in deze dagen in deze ontmoeting hier gezien, vooral deze jonge focolarini zien die hun avontuur beginnen, maar dat niet alleen, ook de ouderen de trouw van de ouderen die belangrijk is.

Ik geloof dat we op persoonlijk niveau moeten verwachten, altijd de nieuwheid van de Geest in ons te leven, die de enige mogelijke volheid is. En dan op sociaal niveau, na het zien van deze beelden over Florianopolis, geloof ik dat we van deze Bruidegom de realisatie van de waarden van het Koninkrijk kunnen verwachten, oftewel de realisatie van het Magnificat op aarde. Ik geloof dat we dat kunnen verwachten, daarin kunnen we geloven.

Stefania: Bedankt. Emmaus, nog een laatste vraag. We hebben het eeuwfeest geopend, en hoe bereid jij je voor om dit eeuwfeest te leven?

Emmaus: Ik bereid me voor om het te leven als een jaar van licht en vuur. Van licht omdat Chiara ons altijd alles in het licht heeft getoond, ze gaf ons een brede visie, ze herhaalde het zonet in haar toespraak, deze visie van een verenigde wereld, deze visie van een gerealiseerde broederschap. En ik voel dat dit licht alle mensen zal verlichten die, vooral in dit jaar, Chiara en

haar charisma zullen leren kennen. Ik voel dat ook zij deze visie zullen kennen en niet langer zonder deze visie zullen kunnen leven. Dus ik verwacht ook een jaar van vuur, omdat ik verwacht dat door deze ontmoeting met Chiara iedereen die de kans krijgt om Chiara te ontmoeten, hier in Trente, maar niet alleen, in alle tentoonstellingen die in de andere continenten worden gehouden - zoals we hebben gezien -, in alle kleine of grote evenementen die plaatsvinden in kleine of grote gemeenschappen om dit eeuwfeest te vieren, zal er een speciale gelegenheid zijn om het charisma van Chiara te kunnen aanraken, om een beetje in vuur en vlam te staan, vonkjes van dit vuur te worden en vervolgens terug te keren waar ze vandaan komen om andere vuren te ontsteken en echt die transformatie van de wereld te realiseren die alleen God kan realiseren. Dus dit vuur van liefde in de wereld brengen om de transformatie te bewerkstelligen die God kan en die God wil bewerkstelligen.

Stefania: Dit was het Lorenzo. Bedankt Emmaus, bedankt Gesù.

En met deze wens, Lorenzo, geven we je de lijn terug en groeten we je vanuit Trente! Ciao!

Lorenzo: Bedankt Stefania, allemaal bedankt!

14. AFSLUITING

Lorenzo: Ik wil jullie eraan herinneren dat jullie alle evenementen van het eeuwfeest kunnen volgen via de sites: www.focolare.org en ook van andere sites van www.centrochiaralubich.org en www.centenariolubichTrente.it en, vooral voor jongeren, via onze sociale media: Facebook, Twitter en Instagram.

Ik herinner jullie ook aan het laatste boek gepubliceerd over Chiara - voorlopig alleen in de Italiaanse editie - geschreven door Maurizio Gentilini, uitgegeven door Città Nuova, getiteld: "Chiara Lubich, de weg van eenheid tussen geschiedenis en profetie".

Afgelopen zondag schreef Paus Franciscus aan iedereen over de betekenis en waarde van de kerststal die "altijd verbazing en verwondering opwekt".

En zo herinner ik jullie eraan dat de Gen4, de kinderen van de Focolarebeweging, zich opnieuw inzetten voor de actie "Ze hebben Jezus opzij gezet", met als doel de geboorte van Jezus weer in het middelpunt van de kerstperiode te plaatsen. Daarom, zullen ze over de hele wereld door hen gemaakte beeldjes van het Kindje Jezus aanbieden en de opbrengst gaat naar een met sluiting bedreigd instituut voor dove kinderen in Libanon en naar het Sociale Centrum Eenheid in Bogotá, Colombia. Dus bedankt Gen4G uit de hele wereld!

En ik herinner jullie eraan dat het volgende focolarejournaal op 1 februari 2020 om 12 uur zal zijn. Dan gezegend kerstfeest voor iedereen en tot ziens!